

Muistilappu

Wilman outo käytös alkoi maaliskuussa. Ensin se ilmeni henkisenä poissaolona. Ruumiillisesti myöhemmin. Ensin kiinnitin huomiota hiljaisuuteen. Esimerkiksi ruokapöydässä hän oli tavallisesti se, joka piti keskustelua yllä, mutta nyt panin merkille hiljaisuuden. Täytyy myöntää, että minulta meni siihen viikko. Minulle se olisi kyllä sopinut, kun käytän viidensadan sanan päiväannokseni jo työpäivän aikana. Yhtäkkiä laskettuna Wilmalta oli jäänyt viikon aikana omistaan vähintäänkin merikontillinen käyttämättä. Aloin pelätä, että kun hän lopulta avaisi sanaisen arkkunsa, se olisikin ryöppy se.

Yritin sitten keksiä kaikenlaisia aiheita. Se ei ole minulle helppoa. Ja kun jo mainitsin tuosta päiväkiintiöstäni, niin velaksihan siinä piti sitten jutella. Asia kostautuisi sitten myöhemmin korkojen kanssa.

- Tiesitkö muuten, että vesinokkaeläin on nisäkkäistä ainoa, joka munii?
- Tiesin, hän vastasi ja tuijotti kaukaisuuteen.

Ei toiminut. Entäpä tähtitiede?

- On se käsittämätöntä, että lähimmälle tähdelle, Alfa Centaurille nimittäin, on matkaa... mitähän se nyt oli... olisiko ollut 4,2 valovuotta.

- Niinkö?

Ahaa, varovainen vastakaiku! Tästä se lähtee.

- Eliikkä, jos nyt teoreettisesti ajatellaan, että voisimme saavuttaa sanotaanko nyt vaikka yhden sadasosan valonnopeudesta, tuolla vauhdilla matka Alfa Centaurille tai sen sisärtähdelle Proxima Centaurille kestäisi käsittämättömät 420 vuotta.

- Jaaha, kuului vastaus.

Yritin vielä:

- Toki tuo sadasosa valonnopeudesta vaatii mahdottoman määrän energiaa...

Wilma ei kuunnellut. Oliko hän luovuttanut oman energiansa tähtien välisen matkailun hyväksi?

Hän alkoi tiistaisin kansalaisopiston savipajan jälkeen viipyä tavallista kauemmin. Samoin hän lähti sinne jo tuntia aikaisemmin. Tarkistin tuon ryhmän kokoontumisen netistä. Hänen kuntosalireissunsa keskiviikkoisin ja perjantaisin alkoivat olla niin pitkiä, että hän voisi tätä menoa syksyllä osallistua miss

fitness-kisaan. Katselin häntä sillä silmällä aina, kun hän meni suihkuun. Ainakaan minun mielestäni mainittavaa tulosta ei juuri näkynyt.

Sitten huomioni herätti yletön meikkaaminen.

- Tarvitaanko siellä savihommissa sotamaalausta? ihmettelin.

- Ainahan minä nyt olen ripsiväriä ja huulipunaa laittanut, kun lähden ihmisten ilmoille, oli vakio vastaus. - Ikää kun tulee, niin on enemmän korjailtavaa.

Peilin edessä hän viihtyi myös tavallista kauemmin.

- Näytänkö minä viisikymppiseltä? hän kerrankin kysyi peilatessaan.

- Voi voi kultaseni, et todellakaan. Sinä näytät 49-vuotiaalta. Miltäpä muulta? vastasin. Se oli virhe.

Iltaisin televisiota katsellessamme häntä ei enää tuntunut kiinnostavan yhteinen harrastuksemme Netflix-minisarjat. Sen sijaan hän selasi kännykkäänsä ja viestitteli epätavallisen paljon. Minä yritin ystävällisesti pitää hänet kulloisenkin ohjelman juonessa mukana.

- Nyt se roisto pakeni sinisellä Toyotalla yksisuuntaista katua väärään suuntaan... saattoi se kyllä olla Nissankin... ja tämä tummaihoisen etsivä... ei kyllä se oli Toyota... no joka tapauksessa, tämä etsivä, jolla on suhde sen asianajajan kanssa ei ollut huomannut... anteeksi, ei asianajajan vaan syyttäjän kanssa. Juu niin se oli ja...

Minulta alkoi itseltäni mennä juonet sekaisin, kun yritin kuvatulkata. Lopulta tajusin, ettei Wilma edes kuunnellut. Kuulustelin kerran erään dekkarin jälkeen. Laadin kymmenen helpohkoa kysymystä ohjelman sisällöstä. Ei yhden yhtä oikein.

Kerran yllätin hänet autotallissa puhumassa kännykkään. Hän hätäntyi ja sanoi:

- Nyt täytyy lopettaa. Nähdään.

En halunnut olla tunkeileva ja kysyä suoraan, kenen kanssa hän puhui.

Ruokapöydässä sitten ovelasti yritin onkia tietoa häneltä.

- Mitähän sille Päiville mahtaa kuulua?

- Ihan hyvää. Soiteltiin viime viikolla.

- Apropoo! Tiina käveli tässä päivänä muutamana kaupungilla vastaan.

- Koska sinä muka olet poistunut tästä talosta muualle kuin töihin?

- Niin... jaa. Se taisi olla tammikuussa. Kylläpä aika rientää.

- Siitähän tulikin mieleen Henna. Oletko nähnyt vähään aikaan... tai siis puhunut? Esimerkiksi puhelimesta?

- Käytiin viime viikonloppuna kahvilla. Ja miten se nyt siitä tuli mieleen?

- Hah! Että mitenkö? No... no. Jaa. Ai niin. Etkös nyt muista ystäväsi syntymäpäiviäkään?

Isku vyön alle.

- Hennan syntymäpäivä on lokakuussa.

Vesiperä.

Wilman puhelin kilahteli yhtenä. Sitten hän vastaili viesteihin ja hymyili puhelimelleen, aivan kuin se olisi siitä ymmärtänyt. Tarkistin, milloin minun puhelimeni oli viimeksi kilahtanut. 23. helmikuuta. Joku pikavippifirma oli tarjonnut lainaa.

Ehkäpä Wilma oli oikeassa. En liiemmin näyttäytynyt ihmisten ilmoilla. Ystäviä minulla oli vähän. En oikein tiedä, mihin niitä käytetään. Wilma tiesi minunkin puolestani. Hänellä niitä oli riittävästi vaikka kansalaisaloitteen allekirjoittamiseen. Samoin hän tiesi monesta muustakin asiasta puolestani. Sellaisista esimerkiksi kuin mikä on meidän lempilomakohteemme (kuulemma Lanzarote), lempiravintolamme (Torero), lempise ja lempitämä.

Edellinen puheluni ystävälleni Jaskalle juhli kohta yksivuotissynttäreitään. Olin soittanut hänelle varmistaakseni, että eikös vain Mariaanien haudan syvin kohta ollutkin 10900 - 11034 metriä. Oli se. Olin yrittänyt virittää ruokapöytäkeskustelua aiheesta Wilman kanssa. Ei ollut mukavaa argumentoida likimääräisillä faktoilla. Eipä ollut ottanut tulta sekään aihe.

Päätin soittaa Jaskalle ja kysyä, olisiko hän innokas lähtemään elokuvaan katsomaan Operaatio Ave Mariaa. Sen oli määrä tulla ensi- iltaan ensi vuoden maaliskuussa. Jaska innostui asiasta. Merkitsimme varauksen kalentereihimme 10.4.2026. Päätimme antaa tuotantotiimille muutaman viikon pelivaran, että saisivat filmin valmiiksi. Ei tarvitsisi ainakaan meidän takia kiireellä tehdä sutta ja sekunda. Olimme kumpikin lukeneet kirjan ja keskustelleet siitä edellisen kerran tavatessamme. Se oli melko pian kirjan ilmestyttyä vuonna 2021. En käsitä, miten Wilma voi väittää, etten koskaan käy missään enkä tapaa ketään.

Kauempaa emme tällä kertaa ehtineet turista, sillä Jaskan sijoitusasunnolle oli tulossa uusi astianpesukone.

- Tule joskus katsomaan, ennen kuin siihen tulee vuokralaiset.

- Koskahan tämän iloisen perhetapahtuman on määrä tapahtua? tiedustelin.

- Ei varmaan ennen ensi kuun vaihdetta.

Hyvä. Olisi siis aikaa valmistautua henkisesti seikkailuun. Merkitsin takarajan excursiolle kalenteriin. Noin se alkoi täyttyä huimaavaa vauhtia. Halusin juhlistaa asiaa.

- Wilma! Keitetäänkö oikein kahvit?

Wilma ja auto olivat poissa. Juhlamieleni nahistui.

Eräänä iltana televisiota katsellessamme Wilman kännykkä piipitti taas kuin Sputnik ikään. Osoitin mieltäni lisäämällä äänenvoimakkuutta. Yritin kurkistaa viestittelijän nimeä. Jos olisin laittanut lukulasit päähäni, olisin siinä varmasti onnistunut. Se olisi kuitenkin ollut liian ilmeistä, joten en tohtinut siihen ryhtyä. Näyttelin välinpitämätöntä.

Sitten sain idean. Olisiko mahdollista saada oma kännykkäni piipauttelemaan omia aikojaan. Aika pian sen asetuksia tutkittuani hoksasin, että kaikille ilmoituksille voi asentaa merkkiään. Esimerkiksi, jos sallin Ilta- Sanomien, Hesarin, Tiedelehden tai melkeinpä minkä tahansa palvelun ilmoitukset, kännykkäni piippaisi tuon tuostakin. Olipa siinä sitten Wilmalla ihmettelemistä. Piipitys täytti asunnon, kun kännykkämme huusivat kilpaa. Kymmenen uutisten aikana laskin puhelimeni piipanneen seitsemänkymmentäkolme kertaa. Olin lukevinani viestejäni mahdollisimman salamyhkäistä habitusta tavoitellen. Kun Wilma kysyi, kukas nyt noin innokas viestittelijä on, vastasin samoin kuin hän:

- Ei mitään tärkeää.

Kerran hän unohti puhelimensa sen näyttöä lukitsematta pöydälle käydessään juomassa vettä. Tilaisuuteni oli tullut. Voisin katsoa vastaanotetut ja lähetetyt viestit. Tuijotin puhelinta. En saanut kättäni liikkeelle. Yritin hoputtaa itseäni. Vesilasin juomiseen ei menisi kauaa. Tein päätöksen. Minun oli pakko saada asia selville. En kestänyt enää. Avasin Whatsappin. Viimeinen viesti oli... Jaskalta! Parhaalta ystävältäni! Avasin ne. Tunsin kiihtyneen pulssini kurkussani. Niitä oli metreittäin. En ehtinyt lukea niistä ainuttakaan. Suljin nopeasti Whatsappin ja aloin nauraa makeasti.

- Mitä nyt? Wilma kysyi tullessaan.

- Kerrassaan hassu juttu! Osoitin televisiota. Sieltä tuli A-studio, joka käsitteli Ukrainan sodan rauhantunnusteluja.

Yritin olla muina aviomiehinä. Supattelin Wilman korvaan romantiikkaa. Hieroin hänen polveaan ja näykkäsin hampaillani korvanlehteä. Hän pudisteli

päätään ja katsoi minua kuin olisi kuullut hiiren rapistelua välikatolta. Sitten hän kokeili otsaani.

Asia alkoi olla selvä. Vaimoni pelehti parhaan ystäväni kanssa. En olisi Jaskasta ikinä uskonut. No olihan hän jollain mittapuulla ehkä komeakin. Painotan sanaa ehkä. Naisnäkökulmasta kenties... no jaa. Naiset ovat arvaamattomia. On sitä kummempaa nähty. No, mukava Jaska kyllä oli ja varakaskin. Oliko hänessä kenties piilevää sharmia? Sellaista, mikä tulee esiin esimerkiksi uimahallin saunassa. Pitääpä soittaa heti huomenna... ei sentään... ylihuomenna Jaskalle ja ehdottaa uimahallireissua. Kohta olisi kalenteri niin täynnä, ettei kissaa ehtisi sanoa rientojen välissä.

No, uimahallissa käytiin. Asia ei avautunut minulle. Mikä kumma sai älykkään, kauniin naisen kiinnostumaan Jaskasta? Enkä nyt millään muotoa halunnut vähätellä Jaskan vaimoa Mirvaa. Hänestä puheenollen... en ole tästä järin ylpeä, mutta... soitin Mirvalle Wilman ollessa savityöpiirissä.

- No se on Tero tässä vaan. Heipä hei!

Mirva kuulosti yllättyneeltä. Odottakoonpa vain...

- Lähdin tässä soittelemaan ihan semmoisella asialla, että...

Nyt vasta tulin ajatelleeksi, että asiaani olisi kenties pitänyt muotoilla ennen tarjoilua.

- Sitä vaan, että onkos Jaska kotona?

- Oo...on, mutta mikset soittanut...

- Sepä hauskaa! Eipä tässä sitten muuta.

Suljin puhelimen. Katsoin itseäni peilistä. Olin punainen, enkä millään mittapuulla näyttänyt kilpailukykyiseltä vaihtoehdolta. Edes Jaskalle.

Viimeinen naula arkkuuni koputeltiin viikonloppuna. Wilman kännykkäkotelosta putosi keltainen muistilappu hänen huomaamattaan. Katsoin kuin hidastettua elokuvaa, kun se kieppui ilmassa laskeutuen sitten lattialle. Wilma käveli keittiöön. Hän ei todellakaan huomannut mitään. Nousin sohvalta. Tunsin kiihtyvän sykkeen takaraivossani. Adrenaliini veressäni kehotti taistelemaan tai pakenemaan. Hätäpäissäni en keksinyt yhtään syytä paeta. Kuulin äänen pääni sisällä: "Nopeasti nyt". Tottelin sitä. Poimin lapun. Henkeni salpautui ja työnsin paperin taskuuni. Hengitin muutaman kerran syvään palautuakseni tietoisuuteen. Tiesin, että hallussani olisi jotain raskauttavaa. Sen paino tuntui päälläni.

Tarkkailin Wilmaa. Aivan varmasti hän ei ollut huomannut mitään. Menin muina miehinä vessaan.

- Kylläpä tosiaan kuule... hassu juttu. Ikää kun tulee lisää, niin alvariinsa saa rampata vessassa, sanoin.

Wilma ei edelleenkään huomannut mitään. Vessassa avasin rypistyneen lapun. Maailmani romahti.

Kultsi. Itsenäisyydenkatu 39. 20.4. klo 18.00. Ylin kerros.

Näin itseni kadulla pakkasessa lämmittelemässä tynnyriin tehdyn avotulen ääressä. Ylläni oli skottiruutuinen takki niin kuin elokuvissa kaikilla syrjäytyneillä. Rojahdin vessan lattialle. Tunsin, kuinka maailmastani vietiin valo. Pimeys kutsui minua.

Wilma koputti oveen:

- Tero! Onko kaikki ok?
- Kellä on, kellä ei.
- Mun täytyy nyt lähteä. Sä oot ollut siellä yli puoli tuntia.
- Tiedän. Mene vaan. Minä jään.
- No moi sitten.

Kyyhötin vessan lattialla kauan. Tuijotin lappua. 20.4. on huomenna. Laskin yhteen yksi plus yksi. Jaskan sijoitusasunto. Niinpä tietenkin. Eivät he voineet Jaskan kotonakaan tavata.

Purin hampaani yhteen. Minäkö luovuttaisin näin vähällä. Pois se minusta! Suupieleni vetäytyivät hiljalleen pirulliseen hymyyn, kun suunnitelmani palaset lokahtelivat paikalleen. Peli ei olisi suinkaan vielä pelattu. Minulla olisi viimeinen sana. Kiitos kutsusta Jaska!

Soitin taas Mirvan numeroon.

- Mirva.
- Se on kuule Tero täällä taas, kun soittelee. Minkälaista säätä se on teillä päin pidellyt?

- Varmaan aika samanlaista kuin teillä. Eihän tästä ole kuin kilometri.
- Aivan totta. Niinpä tietysti. Mutta, kuule! Sellaisella asialla lähdin soittelemaan, että Jaska pyysi minua näyttämään sinulle yhtä... miten sen nyt muotoilisit. No... juttua. Huomenna klo 18 reikä reikä.

- Aaa... tota...

- Niin, että sattuisiko sinulla olemaan vapaata tuohon kyseiseen kellonaikaan?

- Siis Jaskako pyysi?
- Näin voidaan sanoa.
- No eikö se nyt muistanut? Meillä on menoa silloin.

Oliko Jaska todellakin noin häikäilemätön? Tyhjiä lupauksia. Kuulunee taudin kuvaan.

- Oliko nyt aivan varma, että meno koskee teitä kumpaistakin?
- No, kyllä se aika varma on. Ja se on... miten sen nyt sanoisi? Tosi tärkeää.
- Jaaha. No... eipä tässä sitten muuta.

Varmistin päivämäärän. Kyllä se oli 20.4. eli huomenna lauantaina klo 18.00. Jokin tässä ei nyt täsmännyt.

Lauantaina Wilma lähti jo kello kahden aikaan. Sanoi menevänsä kaupoille. Hah. Piti minua idioottina. Vaan katsotaanpa, kuka viimeksi nauraa.

Tunnit kuluivat kuolettavan hitaasti. Luulin ainakin puolen tunnin menneen, mutta kello oli eri mieltä ja piti kiinni viidestä minuutista. Tarkistin sen paristot. Tein ristisanoja, sudokuja, anagrammeja ja tuijotin kelloa. Tik-tak-tik-tak, se sanoi tuhansia kertoja.

Puoli kuudelta en enää malttanut vaan lähdin ajamaan kaupungille. Päätin, että saavun kohteeseen tasan kello 18. Kyyhkyläiset olisivat silloin varmasti sisällä enkä paljastuisi, ennen h-hetkeä. Kiertelin kaupunkia kaksikymmentä minuuttia. Rikoin todennäköisesti yli kymmentä liikennesääntöä. Varmoja tapauksia oli neljä. No. Milläänhän ei ollut enää väliä. Saavuin Itsenäisyydenkatu 39:ään. Korkea kerrostalo. Jaskan kattuhuoneistosta aukesi varmaan upea näköala yli kaupungin. Olisi sitä lysti katsella lemmenaskareiden lomassa. Minua alkoi pyörryttää pelkkä ajatus.

Ovi oli lukossa. Himputti! Suunnitelmassani oli aukko. Tarkemmin ajatellen suunnitelmastani puuttui aukko. Oviaukko. Odottelin ja masennuin. Olin yksin hylättynä kadulle. Vaan kas! Muuan pariskunta lähestyi minua. Samassa tunnistin heidät. Oskari ja Leena Hepomäki. Perhetuttujamme. Nostin kaulukseni ja painoin lakkini syvälle silmieni eteen. En halunnut heidän todistavan alennustilaani. He tulivat ovelle. Eivät tunnistaneet. He avasivat oven avainkortilla. Odotin viime hetkeen ja juuri ennen kuin ovi sulkeutui, tartuin siihen. Pariskunta oli juuri ehtinyt hissiin. Lähdin juoksemaan portaita. Kerroksia oli kahdeksan. Pysähdyin puolivälissä haukkomaan henkeä. Jatkoin. Kahdeksas kerros. Olin läkähtyä. Tasasin hengitystäni. Oli vain yksi ovi. Lasiovi. Avasin sen ja tulin käytävään. Käytävän

varrella vasemmalla oli asunnon ovi ja sen päädyssä toinen. Päätin kokeilla ensin vasenta.

Juuri, kun olin koputtamassa ajattelin, että ovi oli puuta. Puun koputtamisellahan uskottiin olevan onnettomuuksia ehkäisevä voima. Ja katin kontit!

Koputin.

Hiljaisuus.

Koputin uudestaan.

Nyt alkoi kuulua lukon kiertämisen ääntä.

Vedin henkeä.

Ovi aukesi. Se oli kuin olikin Jaska. Hyökkäsin kuin tiikeri. Otin häntä kravatista kiinni miehen ottein ja huusin päin naamaa:

- Juggernaut Jaska! Täällä sitä vaan harjoitetaan haureutta ja rikotaan neljättä käskyä, niin että tyrät rytkyy. Hivautan sinua turpiin!

Huoneisto oli täynnä väkeä. Orgiat! Irstailijat alkoivat laulaa:

- Paljon onnea vaan

paljon onnea vaan

paljon onnea Tero, paljon onnea vaan!

Wilma halasi minua. Hänellä oli kaksi samppanjalasia.

- Paljon onnea kulta! Hyvää 50- vuotispäivää!

Jaskan pää oli punainen ja hänen silmänsä pullottivat.

- Paljon onnea Tero! hän pihisi..

Irrotin kravatista ja otin Wilman tarjoaman lasin.

- Siis sanoinko neljättä? kysyin ja oioin Jaskan solmiota. - Tarkoitin luonnollisesti kuudetta käskyä.